

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Un number sol A. 0.20.

En, naar Zijne gedachten, waren deze kranken en verdrukten geen anderen dan de slaven der dwalingen en der zonde. Welk een zachtmoedigheid toch in dezen goddelijken meester! Welk een teederheid, welk een medelijden jegens alle ongelukkigen! Zijn goddelijk hart wordt ons bewonderenswaardig afgeschilderd door Isaias in deze woorden: „Ik zal op Hem mijn geest doen rusten; hij zal niet twisten en de stem niet verheffen; nooit zal hij het reeds half gebroken riet breken en den nog rookenden lont uitdooven. Deze liefde, geduldig en goedertie en, zal zelfs hen tegemoet komen, die onze tegenstanders en vervolgers zijn. „Zij vervloeken ons,” zoo zeide St. Paulus, „en wij zegenen, zij vervolgen ons en wij bidden.” Alles in aanmerking genomen, doen zij zich wellicht erger voor dan zij zijn. De aanraking met anderen, de vooroordeelen, de invloed der leerstellingen en der voorbeelden, ten slotte het menschelijk opzicht, die noodlottige raadgever, hebben hen in de partij der goddeloosheid getrokken; maar in den grond is hun wil niet verdorven als zij gaarne doen gelooven. Waarom zouden Wij niet hopen dat de vlam der liefde eindelijk de duisternissen binnen ziel zal verdrijven en er, met het licht, den vrede Gods zal doen heerschen? Meer dan eens zal de vrucht van onzen arbeid missechen op zich doen wachten; maar de liefde laat niet af, overtuigd dat God de maat zijner belooningen niet afneemt naar de uitkomst, doch naar den goeden wil.

Evenwel, Eerwaardige Broeders, het is volstrekt niet onze bedoeling, dat gij en uwe geestelijkheid in dit zoo moeilijke werk van herstelling der

volkeren in Christus, zonder helpers zult blijven. Wij weten, dat God eenieder de zorg voor zijnen naaste heeft bevolen; niet alleen de mannen, die met het priesterschap zijn bekleed, maar alle geloovigen zonder uitzondering moeten zich wijden aan de belangen Gods en der zielen zeker niet eenieder naar gelang zijner meeningen en neigingen, maar altijd onder de leiding en den wil der bisschoppen; want het recht om te bevelen, te onderrichten en te leiden, komt in de Kerk aan niemand anders toe dan aan u, die door den H. Geest zijt gesteld om de Kerk Gods te besturen. Onder Katholieken zich vereenigen met verschillende doeleinden, maar altijd voor het welzijn van den godsdienst, is iets dat reeds sinds lang de goedkeuring en de zegening Onzer voorgangers heeft verdiend. Wij aarzelen evenmin om een zoo schoon werk te prijzen en Wij verlangen vurig, dat het zich verspreide en bloeie in de steden zoowel als op het platteland. Maar, tegelijkertijd, verlangen Wij, dat deze vereenigingen tot eerste en voornaamste doel hebben, dat zij die er lid van worden getrouwelijk de plichten van het Christelijke leven vervullen. Inderdaad is het van weinig belang verschillende vraagstukken diepgaand te behandelen en met welsprekendheid te redevooeren over rechten en plichten, wanneer dit alles niet tot werkdadig optreden leidt. Werken, ziedaar wat de tegenwoordige tijden eischen, maar eene werkzaamheid, die zonder voorbeeld strekt tot het onveranderd en nauwgezet betrachten van de goddelijke wetten en de voorschriften der Kerk, tot de openlijke en moedige belijdenis van den godsdienst tot de uitoefening der liefdadigheid, zonder eenig streven voor zich of voor aardse voordeelen. Schitterende voorbeelden dier soort, gegeven door zoovele soldaten van Christus, zullen meer gedaan hebben om de zielen te schokken en mede te slepen dan veelheid van woorden en scherpte van besprekingen; en men zal ons niet verwonderen van menschen het mensche-lijk opzicht zien vertreden, zich losmaken van alle vooroordeel en alle aarzeling, zich aansluiten bij Christus en op hunne beurt bevorderen, dat Hij gekend en bemind worde, wat de waarborg is van een waar en duurzaam geluk. Voorzeker, wanneer eenmaal in elke stad, in elk gehucht de wet des Heeren zorgvuldig zal in acht genomen, de heilige zaken met eerbied behandeld, de Sacramenten veelvuldig ontvangen worden, in een woord: alles in eere hersteld, zal zijn wat het Christelijk leven uitmaakt, zal er niets meer ontbreken. Eerwaardige Broeders, om ons het herstel van alle dingen in Christus te laten aanschouwen.

En men wane niet, dat dit alles slechts betrekking heeft op het verwerven van de hemelsche belooning; ook de tijdelijke belangen en het openbaar welzijn zullen er den weldadigen invloed van ondervinden. Want wanneer, dat alles eenmaal verkregen is, zullen de edelen en de rijken rechtvaardig en liefdadig jegens de geringen, en de laatsten zullen in vrede en geluk de ontberingen verdragen van hun minder bemiddelde positie; de burgers zullen niet meer aan de willekeur maar aan de wetten gehoorzamen; allen zullen het als een plicht beschouwen, eerbied en liefde te koesteren jegens degenen, die aan het bestuur zijn, en „wier macht slechts komt van God.“

Er is meer. Van dan af zal het allen duidelijk wezen, dat de Kerk, gelijk zij door Christus werd ingesteld; eene volledige en geheele vrijheid moet genieten en aan geen mensche-lijk gezag onderworpen zijn; duidelijk ook, dat Wij, die deze vrijheid opschen, daardoor niet slechts de heilige rechten van den godsdienst voorstaan, maar ook zorgen voor het algemeen welzijn en voor de veiligheid der volkeren. „De godsvrucht is tot alles dien- stig“ en daar waar zij heerscht, is

„het volk waarlijk gezeten in de volheid des vredes.“

Moge God, die „rijk in barmhartigheid“ is, in Zijne goedheid deze vernieuwing van het mensche-lijk geslacht in Jesus Christus bespoedigen; want „sulks is het werk, noch van hem die wil, noch van hem die loopt, maar van den God der genadering.“ En laten wij allen, Eerwaardige Broeders, Heere deze genade vragen „in den geest van nederigheid“, door een dringend en aanhoudend gebed, steunende op de verdiensten van Jesus Christus. Nemen wij ook onze toevlucht tot de veelvermogende voorbede der Moeder Gods.

En ten einde deze ruimer te verwerven, zoo bevestigen Wij op dezen dag, waarop Wij dit schrijven tot u richten, en die is ingesteld tot verheerlijking van den H. Rozenkrans, alle voorschriften, waardoor Onze Voorganger de maand October aan de H. Maagd toegewijd, en waarbij Hij in alle Kerken het openlijk bidden van den Rozenkrans heeft bevolen. Wij wekken u daarenboven op om ook de voorbede te vragen van den kuischen Gade van Maria, patroon der Katholieke Kerk en van de prinses der Apostelen, de HH. Petrus en Paulus.

Opdat dit alles geschiede volgens Onze verlangens, en uwe werken met weldagen bekroond worden, smeeken Wij over u de gaven der Goddelijke genade in grooten overvloed af. En als bewijs van de heere liefde, waarin Wij u en alle geloovigen omvatten, die door Gods Voorzienigheid aan uwe zorgen zijn toevertrouwd, verleen Wij u, Eerwaardige Broeders, uwe geestelijkheid en uw volk van ganscher harte in God den apostolischen zegen.

Gegeven te Rome, bij St. Pieter, den 4 den October 1903, het eerste jaar van ons Pausschap.

PIUS, X, Paus.

Met diepen eerbied hebben wij dit eerste woord van Z. H. Pius X gelezen, en rekenden ons verplicht het in zijn geheel aan onze Lezers bekend te moeten maken, omdat wij overtuigd waren, dat zij belangstellend uitzagen naar de eerste encycliek van den nieuwen Paus.

Pius X toont zich van het eerste oogenblik, wat Hij zijn moed. Vader der geheele Christenheid, Plaatsbekleeder van Christus.

Met vaderlijke goedheid richt Hij zijn eerste schrijven aan de gansche christenwereld en drukt allen aan zijn warm vaderhart. Met droefheid ziet Hij uit naar den verloren zoon om hem terug te brengen naar het Vaderhuis, de Kerke Gods.

In Christus' naamsprekt Hij als Opperpriester en tracht in allen het beeld van Christus' te herstellen „alles in Christus te vernieuwen.“

Verhevene idee, sublimier opvatting van het Pausschap is moeilijk denkbaar.

Hoe majestueus schrijft de Bruid van Christus voort, hoe heerlijk ontwikkelt zich de Kerk in de wereld-geschiedenis.

In het eerste jaar zijner verheffing schreef Paus Leo XIII aan zijn pas benoemden Staatssecretaris Kardinaal Nina: „Dit is ons voornemen, de weldoende krachten van de Kerk en het Pausdom zoo breed mogelijk in werking te brengen midden in geheel de moderne samenleving.“ (27 Aug. 1878).

En ziedaar werkelijk het pontifikaat van Paus Leo XIII naar het leven geteekend.

„De boom der Kerk heeft onder Leo zijn bladerkroon machtig ontplooid, hij zal onder Pius X zijn wortelen dieper in den grond doen dringen en stam en takken innerlijk sterken.“ Aldus Mgr. DE WAAL in de eerste levensbeschrijving van Paus Pius X.

Pius X is opvolger van Leo, die zijn regering roemrijk eindigde met de toewijding der nieuwe eeuw aan

„Christus den Verlosser.“ Pius moest dus wel beginnen met dit plan uit te voeren en aan te geven hoe deze eeuw geheiligd kan worden door Christus en verlost.

Het uitgebreid werkprogramma van Leo zal ook door Pius worden gevolgd, te weten: de heiligheld van 't huwelijk, opvoeding en onderwijs der kinderen, heil en geluk der aardse goederen, de plichten jegens de dragers van het openbaar gezag, het evenwicht tusschen de afzonderlijke klassen in de samenleving.

Moge het Pius gegeven worden te volvoeren, wat Leo heeft voorbereid.

De Romeinsche Quaestie.

Het te Venetië, verschijnende katholieke blad de *Difesa* publiceert onder dezen titel een correspondentie, die ook werd overgenomen door den *Osservatore Romano*. Zij luidt aldus:

„De Romeinsche quaestie, zooals deze op dit oogenblik bestaat te Rome, in Italië, in Europa en in geheel de wereld, beperkt zich niet tot het zoeken naar een nevens elkan-der bestaan van Kerk en Staat, of naar een overeenstemming tusschen Staat en Kerk, doch is van dien aard, dat zij aan de Kerk elk karakter van zelfbesturende en onafhankelijke maatschappij ontnemt, om haar terug te dringen en te doen opgaan in de burgerlijke en politieke maatschappij. Men wil op deze wijze de Kerk in deze Staat plaatsen en aldus de goddelijke en historische orde verstoren, volgens welke de Staat of liever de Staten hun plaats hebben in de Kerk.....

„Het jansenistische en gallicaansche regalisme wierp de Kerk en de wereld terug in het heidensche Caesarisme, nog erger dan eertijds het duitsehe imperialisme het deed, hetwelk zich beschouwde als de hoogste burgerlijke macht op aarde en aan zich de hoogste kerkelijke macht wilde onder- als eveneens eenig zijnde in de wereld.

„Tegenwoordig is het een wereld-lijke macht — die tal van andere als haar gelijke en als haar meerdere erkent — welke zich aanmatig de algemeene soevereiniteit der Kerk en van den Paus te beperken binnen de enge grenzen van haar grondgebied. Werdt dus in de middeleeuwen de Kerk, om zoo te zeggen, gemperialiseerd, heden ten dage wordt zij gefitalianiseerd. Toen hadden Kerk en Pausschap te strijden, ten einde zich te verweren tegen een overheersching, waaraan zij niet onderworpen moeten zijn; thans moeten zij weerstand bieden en strijden, om niet geheel verkracht en substantieel veranderd te worden, want de cosmopolitische vrijmetselarij en het italiaansche liberalisme zouden hen evenzeer willen nationaliseeren als zij dit het geld gedaan hebben.

De Romeinsche quaestie is een quaestie, die het innerlijk wezen der Kerk en van het Pausschap raakt, een quaestie, welke men zonder overdrijving zou kunnen noemen een quaestie van leven of dood voor het Pausschap.....(1)

Het geldt dus in hoofdzaak zoowel aan de Kerk als aan den Staat hun zelfstandige, natuurlijke, door God gewilde historische organisatie terug te geven. Dat wil de Paus door zijn verzet, en dat moeten wij, italiaansche Katholieken, willen door onze actie. De bevrijding, welke wij moeten zoeken, is een tweevoudige en gelijktijdige, te weten: de bevrijding der Kerk en die van Italië uit de abnormale, ongerijmde en nood-

(1) Deze woorden der *Difesa* moeten, zooals duidelijk is, niet aldus worden vertaald, dat het Pausschap zonder de wereldlijke macht onbestaanbaar zoude zijn, doch dat deze laatste noodzakelijk is voor de volle en geheel onafhankelijke uitoefening van het hoogste apostolische ambt, terwijl, daarenboven de toestand, in het leven geteepen door de Romeinsche quaestie in haren tegenwoordigen vorm van bestaan, in zekere mate vrij spel geeft aan de vijanden der Kerk, wier streven vruchteloos wel is waar — gericht is op den ondergang van het Pausschap.

lottige burgerlijke en sociale verhouding, waarin zij tegenover elkaar staan.

(Ziedaar de kern der Romeinsche quaestie. Door haar is de tegenwoordige toestand onhoudbaar gemaakt en wel voor de Kerk als voor Italië. Op de bevrijding van beiden moet het streven zijn gericht der Katholieken.)

Wij geven dit citaat uit de *Difesa*, wijl de denkbeelden, daarin uitgedrukt, weliswaar niet een officieus karakter dragen, doch meer dan gewone aandacht verdienen, als voorkomende in een katholiek dagblad, dat zich steeds heeft mogen verheugen in de bijzondere belangstelling van kardinaal Sarto en — na de Pauskeuze — ook van Pius X.

(De Tijd).

Nieuwsberichten.

Curacao.

Kerkelijke berichten.

Z. H. Pius X heeft den Hoogerw. Heer Dr. JUAN B. CASTRO, Provisor van het aartsdiocces van Venezuela, benoemd tot Goadjutor van Mgr. UZATREAU, Aartsbischop van Caracas.

Vrijdag in den namiddag werd door een kleinen steet vrienden en verwerders ten grave gedragen het stoffelijk overschot van de Weleerw. Zuster CONSTANTIA (Petroella Johanna Haest), Vrijdagnacht half vier overleden in het St. Elizabeths-gasthuis alhier.

Zij werd 8 Juli 1832 te Gemert geboren uit een zeer achtenswaardige, echt christelijke familie. Haar Vader JOANNES HAEST was burgermeester van Gemert en had 8 kinderen; vijf zoons werden Priester, twee dochters religieuzen.

Nadat Zuster CONSTANTIA z. g. den kloosterstaat had omhelsd, legde Zij in het Moederhuis te Breda den haren plechtige gelofte af.

dig. werden hare buitengewone begaafdheden bekend, zoodat Zij achtereenvolgens Overste was te Grave en te Breda. Doch een swaardere arbeid wachtte haar. Zij vertrok naar Curacao en landde hier op 2 November 1871, waar zij 32 zolle jaren met ijver werkzaam was in het Ziekenhuis. Haar bijzonder goedhartig gemoed won allen. Haar enigst streven was zich op te offeren voor de zieken. R. I. P.

Land- en Zeemacht.

Dondag 11. is met de *Prins Willem IV*, van den K. W. I. M. alhier aangekomen de bij de landmacht in West-Indië gedetacheerde kapitein der infanterie A. J. W. VAN DER GRINTEN, met echtgenoot en drie kinderen. Wij heeten ZWEG. van harte welkom. Kapitein M. VERKOUTEREN zal morgen de reis naar Nederland aanvaarden. Gelukige reis en behouden thuiskomst!

Naar we vernemen, zal het pantserschip „Kortenaar“ medio December a. s. naar West-Indië vertrekken.

De état-major van dien bodem zal sedan bestaan uit:

den kapt. ter zee J. Cardinaal, kommandant, luit. ter 1e kl. W. H. G. Hooy, id. 2e kl. W. M. K. H. Van Idsinga, id. 2e kl. F. H. Toura, id. 2e kl. P. A. Van Rees, id. 2. kl. A. F. L. Troll, id. 2e kl. T. A. Van Hengel; off. v. gez. 1e kl. dr. J. A. Portengen, id. v. adm. 1e kl. L. J. Meuton; off.-mach. 2e kl. L. Raet. Het machiniek. personeel bestaat uit hoofd-mech. P. A. A. Schuler, mach. 1e kl. A. Gevers, id 1e kl. J. Van Mees, id. 1e kl. W. F. De Loonen, id. 2e kl. F. Kemp, id. 2e kl. J. A. Jeronimus; adap. mach. E. Horsting, id. G. A. Trebert, id J. Mallee.

Chef der equipage zal zijn G. H. Welbergen opperschipper v. k.

Het muziekkorps van 't logement-schip „Buffel“, te Hellevoetsluis, wordt geplaatst op 't wachtchip te Willemsoord en is bestemd om met

het pantserschip "Kortenaar" medio Dec. naar West-Indië te vertrekken.

— De adelborst 1e klasse D. J. baron Van Lijnden vertrekt met particuliere gelegenheid naar West-Indië, ten einde bij aankomst daar geplaatst te worden aan boord van H. M. pantserschip „De Buyter“ (Het Vaderland).

Landbouwselekundige.

Door den Minister van Koloniën is dr. J. Sack gesteld ter beschikking van den Gouverneur van Suriname, om te worden benoemd tot landbouwselekundige in die kolonie.

Koloniale Raad.

Tot ons leedwezen vernemen wij dat de belevdvolle voorzitter van den Koloniale Raad, de W. E. G. Heer E. D. E. VAN DEN BOSSCHE, een weinig ongesteld is, zoodat a. s. Maandag de vergadering leiden zal de Ondervoorzitter M. S. L. MADURO, die gelukkig hersteld een paar weken geleden uit New-York is teruggekeerd.

Deensche Aankomst.

In N°. 414 van Onze West-lazen wij het volgende voor onze kolonie niet zonder belang:

Eindelijk is ook weer wat vernomen omtrent de Deensche West-Indië. Men weet, dat de verkoop van deze eilanden aan Amerika is afgesproken op de Verdragen van de Deensche volksvertegenwoordiging. Daarna is een koninklijke Commissie benoemd om een onderzoek in te stellen naar den economischen toestand en de vooruitzichten der eilanden. Dezer dagen heeft die Commissie een rapport uitgebracht, dat gunstiger luidt dan men durfde verwachten. Verschillende maatregelen worden door de Commissie voorgesteld, in 't bijzonder belangrijke havenwerken, tot stand te komen vóór de voltooiing van de doorgraving van het Panama-kanal. Voorts worden aanbevolen professionele rechten voor 't linker van de havenwerken, zoodat niet in strijd met de Conventie van Brussel. Aan de toekomst der eilanden behoort naar 't oordeel der Commissie.

Regenval.

van 1 — 9 Oct.	5 1/2 mm.
van 10 — 16 „	45 „ mm.
van 17 — 23 „	14 1/2 mm.
van 24 — 31 „	9 „ mm.

Totaal 65 mm.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Dolores Araujo, Mordechai Capriles c/o A. Charlot, J. H. M. Chamaes, C. Stancia Calvagnon, Carlos F. Frowein, D. Haasnoot a/b Prins Maurits c/o Hellmund & Co., Nelly Marten, Elvira Maduro, G. D. Nijman c/o Hellmund & Co., A. E. Nijboer c/o Hellmund & Co., Rosalie Ooster, Gerdina Toes, Rosalia de Texler (2), J. van der Werf, Henry Tyson, Mercedes Weimol.

Arbelders voor Suriname.

Er zijn meer liefhebbers dan we gedacht hadden. Hier op Curaçao hebben zich reeds een veertigtal aangeboden; opvallend is het, dat allen uit het stadsdistrict zijn, geen enkele buitenmar. Op Aruba is het nog beter gegaan; daar zijn er reeds ver over de honderd. Alleen van het district de Noord ongeveer 60.

Pedro Rebecq.

Sinds Woensdag werkt dese veroordeelde op straat zonder boeien. Geenszins echter, omdat zijn straf verlicht is, maar enkel en alleen, omdat de wonden, door de ijzeren ringen veroorzaakt, het dragen der ketenen voorloopig onmogelijk maakten. Het publiek kan dus tevreden wezen; er is geen verandering gekomen in zijn straf en hij wordt volstrekt niet te gelyk behandeld.

Een Planter.

In De Vrijmoedige van 5 November II. heeft Een Planter een stuk geschreven, zeer lezenswaard en belangrijk, maar waarin toch iets voorkomt waar wij tegen op moeten komen. Wij bedoelen de bewering: „na al dat schijven in verschillende nieuwbladen gelezen te hebben (kunnen wij) met de meeste zekerheid verklaren, dat het het ernstigste overdraven is, en in de eerste plaats een gebrek of hongers in genoemde districten geleden wordt.“

Wanneer wij ons de vraag stellen: hoe kan een Planter op een enkel en alleen beperkt tot de onmiddellijke omstreken van de stad schuilt er waarheid in, mede het slaat op de eerder afgelezen bevolking in het geheel niet. De armoede is daar groot; de ellende algemeen. Alle dagloonsers in de benedendistricten wisten werken voor vijftig cent; maar nu is niemand, die het hun aanbiedt. In het verpleg van Prof. W. wordt slechts één plantage met name

Señales de Peligro.

¿Contrae Ud. un resfriado cada vez que hay un cambio de temperatura?

¿Siente Ud. irritada ó hagrada la garganta? Experimente Ud. fuertes punzadas en el pecho?

¿Ignora Ud. que estas son las alarmantes señales del peligro, indicadores de la pulmonía, la bronquitis, ó la misma tisis?

Si está Ud. adolorido y ha enfermado recientemente, alarmantes en verdad son esas señales. Este es el problema que tiene Ud. que resolver. ¿Posee la vitalidad suficiente para desembarazarse de estas enfermedades? Es fácil precaver. La

Emulsión de Scott

impide la tisis y un millar de enfermedades más, que son causadas por la falta de sangre empobrecida.

La EMULSION DE SCOTT

es el remedio para la debilidad para la inflamación de la garganta y los pulmones, los resfriados, la bronquitis y la tisis. Es una medicina-alimento de una potencia notable. Alimento, porque nutre el cuerpo, y medicina porque sana las condiciones morbosas.

SCOTT & BOWNE, Químicos, New York.

De venta en las Boticas.

Evite las imitaciones y las preparaciones sin sabor y "vinos" llamados

"preparaciones de aceite de hígado de bacalao" pero que no lo contienen.

genoemd, waar het loon hooger is. Een bekend feit is het, dat nergens in die districten zooveel gegeven wordt.

Dat men zich toch niet wijs make, dat de nood reeds gelengd is en er geen armoede bestaat. Nee, de nood is groot en hulp aller noodzakelijkst.

Met 5de district.

Tot onze groote vreugde zagen wij in No. 188 van La Cruz, dat wij ons toch niet vergisten toen, wij in No. 1038 van ons blad mededeelden, dat er in alle districten maar delijks een bedeeling was gehouden voor ouden van dagen, zieken en gebrekkigen tot een bedrag van 30 Gld. Werd er daarna twijfel geopperd omtrent dit bericht voor zoover het 't 5de district betrof, thans wordt er gezegd, dat ook daar DRIEMAAL meel, en beschuit, is uitgedeeld en niet slechts EENMAAL zoals eerst werd beweerd.

Wij kunnen nu ook wij klaargekomen met onze informatie omtrent de bedeeling in het 5de district.

Opnieuw kunnen wij als vaststaand feit herhalen, dat alle districtmeesters van 1 Juli af gemachtigd zijn maandelijks tot een bedrag van 30 Gld. uit te deelen. Hieruit volgt dat, zoo een districtmeester het noodig oordeelde, hij over 30 Gld. maandelijks ten behoeve der armen kan beschikken en derhalve tot nu toe VIEMAAL bedeeling kon houden.

Hoe komt het nu dat er uit het 5de district zulke tegenstrijdige berichten zijn gekomen?

Onze onderzoekingen hebben zich uitgestrekt over het geheele district, van af Barber, Ce-

roe Bientoe, Baso di Ceroe, Santa Cruz, Laguna, Knip tot Westpunt, en nu blijkt, dat de eerste bedeeling vrij algemeen is geweest, verdeeld over het geheele district, maar de volgende hoe langer, hoe meer beperkt tot een betrekkelijk kleinen kring. De reden hiervan was, dat de districtmeester bij de eerste bedeeling had ingesien, dat een enkel glas water geen brand kon blusschen en het verstandiger oordeelde de geringe gave van 30 Gld. niet te verdeelen over 4 à 5000 menschen, maar tot een paar honderd van de armen opdat een ieder ten minste iets zou krijgen en hij niet telkens verplicht de menschen, die verder af wonen, met ledige handen weg te zenden. Nog al slim overlegd!

Het grootste gedeelte van zijn district bleef nu onkundig van de volgende bedeeling en vandaar, dat de overgrootste meerderheid der bevolking meende, dat er niet meer dan één maal was uitgedeeld.

ARUBA.

3 November 1903.

Met vreugde hebben wij ook hier gezien, dat het tarief der passage van den pakket-schooner „Gouverneur van Heerd“ wederom verlaagd is. Zeer zeker zal men aldus op praktische wijze de communicatie tusschen de eilanden bevorderen. Een ding is jammer: De arme zieken zijn weer vergeten. Of worden de onvermogenen, die wegens hun ziekte op last van den dokter naar het hospitaal van Curaçao vervoerd moeten worden, misschien onder de Gouvernements-passagiers gerekend? Is dit niet het geval dan hopen wij, dat spoedig aan dit herhaald en blijik verzoek om medelijden met de arme zieken toch eindelijk gevolg zal gegeven worden.

Nog iets. De pakket moet volgens het nieuwe vaarplan Dinsdagavond uit Aruba vertrekken. Dit is een uiterst gevaarlijk voorschrift. De vaart langs onze kust is zeer moeilijk om het lange rif en de talrijke klippen; men mag daar wel wat licht bij hebben.

Wij zijn blijde, dat de pakket eenige uren later vertrekt, nu kunnen we ten minste de correspondentie beantwoorden, maar als ons tijd wordt gegeven tot 4. uur bijv. sal dit wel voldoende wezen en de pakket kan tijdig afvaren om vóór de duisternis invalt in volle zee te wezen.

BONAIRE.

4 Nov. 1903.

Heden viert Bonaire feest. Van verschillende huizen, vooral op Nikibocowappert de Nederlandsche driekleur. De weduwe Anna Perine Piar, in den wandel „Gran“ geheten, met haren haren honderdsten verjaardag overleefd van hare kinderen, klein- en achterkleinkinderen en verdere familieleden. Gaarne hadden wij haar tegenwoordig gezien. Het was ons opgedragen om Herte bedanken, dat Hij haar dierbaar leven heeft willen sparen en voor al de gunsten gedurende deze reeks van jaren van den Hemel ontvangen. Het kerkgebouw, passelijk versierd, was met belangstellenden gevuld, om zich in een dankgebed met de honderdjarige te vereenigen, maar een kleine ongesteldheid verhinderde haar tegenwoordig te zijn. De oude vrouw is sedert tien jaren blind, maar anders steeds goed gezond en nog goed bij haar verstand. Schenke haar de goede God nog vele jaren en hierin de kroon den rechtvaardigen weg geleid.

Waterwerk. — Dezer dagen hebben wij de put van Correburo in het Noorden van dit eiland gelegen in oogenschouw genomen. Door de goede zorgen van den Heer Gezaghebber, hiertoe in staat gesteld door den Heer Gouverneur, is deze put thans door een flinken ringmuur ingesloten en door het vrij goede water, dat zij ruimschoots bevat, voorziet zij in een groote behoefte. Tot nog toe moesten de menschen, welke in het Noorden van 't eiland wonen, hun drinkwater gaan halen geheel en al in 't zuiden van een put „Wapapa“, gelegen op ruim 2 uren afstand minstens, wilden zij tenminste niet met levensgevaar bijna, water gaan halen uit Jeze put Correburo. Is het wonder, dat er feest gevierd werd door dat gedeelte der bevolking, toen de put in orde was gebracht en zij hun dankbaarheid uiten door een „Lang leve de Gezaghebber!“

Daar de put in de diepte ligt, is de muur, welk haar omringt, vrij hoog, zoodat er twee tredjes noodzakelijk waren om de menschen in staat te stellen hun water te kunnen putten. Gaarne hadden we gezien, om ongelukken te voorkomen of om te verhinderen, dat de menschen door de gladheid der stenen, door het dringen, of door duizeligheid er in zouden vallen, dat er een klein

muurtje op den ringmuur was opgetrokken. Dit is de eenige bemerking, waarop wij de aandacht wilden vestigen. Overigens eere, wien eere toekomt!

Buitenland.

Engeland. — Chamberlain moge door den oorlog in Zuid-Afrika antipathiek zijn, hij is een geniaal man, die zijn tegenstanders den strijd niet gemakkelijk maakt. De Engelsche vrijhandelaren ondervinden dit op 't oogenblik op geduchte wijze. Om dit aan te toonen hebben wij maar een paar grepen te doen uit zijn rede te Glasgow.

In het jaar 1900 was, zoo zeide hij, de Britsche handel op zijn hoogste punt: de uitvoer was grooter dan ooit te voren. Het afgelopen jaar 1902 is bijna even goed geweest. En toch, als men dat jaar vergelijkt met 1872, 30 jaar geleden, dan vindt men, dat de uitvoer slechts matig toegenomen is: met 20 miljoen, ongeveer 7.5 pCt. In tusschen is de bevolking met 30 pCt. vermeerderd. Zou het mogelijk zijn, een zoo snel vermeerderende bevolking te blijven voeden, wanneer zelfs in de beste jaren de handel met het buitenland zoo weinig toeneemt? De toename was 20 miljoen, met ons steels van vrijhandel. Terzelfder tijd heeft die toename in de Vereenigde Staten 110 miljoen bedragen, en in Duitschland 56 miljoen. In het Vereenigd Koninkrijk heeft de handel sedert 30 jaar nagenoeg stilgestaan. De landen met bescherming, die, naar ons gezegd werd, en naar wij eens geloofd hebben, hun ondergang tegemoet snelden — zijn ongedig beter vooruitgegaan dan wij.

Er is berekend, en op goede grond, naar ik geloof, dat 26 miljoen pond 's jaars naar ons land kunnen vloeien, die nu naar Duitschland, Frankrijk en andere landen gaan — indien er maar behoorlijke voorkeursrechten gegeven werden. En wat betekent dat? De Raad of Trade neemt aan, dat van bewerkte goederen de helft van de waarde aan de bewerking heengaat; laat ons die verhouding aannemen, ofschoon ze te laag schijnt: 13 miljoen 's jaars aan werk! Dat wil zeggen 166,000 man, die werk vinden tegen 30 schilling 's weeks. Daarvan kunnen 840,000 menschen leven, de gezinnen inbegrepen en als men daar bijvoegt onzen tegenwoordigen uitvoer van 96 miljoen naar de Britsche bezittingen, maakt dat 615,000 en 3,075,000 respectievelijk. Met andere woorden, onze koloniale handel met voorkeursstarieven tegen den vreemde belooft werk te geven aan 4 miljoen menschen en brood aan bijna 4 miljoen van onze natie.

Hij heeft zijn campagne voortgezet met een rede te Greenock, waar hij de vrijhandelaren, de volgelingen van Cobden, deze eenvoudige vragen stelde: Zijn de Duitschers, Franschen en Amerikanen dan allen dwazen? en hoe verklaart gij, dat de protectionistische landen allen zooveel meer vooruitgaan dan Engeland?

Maar meer te betrekken dan deze vragen en grooter indruk moet gemaakt hebben zijn schildering van zijn toekomst, wanneer zijn droom — een heusch niet zoo onmogelijke droom — werkelijkheid zal zijn geworden en er een tolverbond zal zijn gesloten tusschen Engeland en zijn bloeiende koloniën. „Onze koloniën, zoo riep hij uit, kunnen zich dan vrij ontwikkelen, want er is niets, wat wij noodig hebben, dat zij niet

hebben de grootste markt ter wereld. Wij zijn de beste afnemers van het buitenland. En wat, zoo niet gebukt wat hij wil?

Sociale wetgevingen van verschillende aard deden den levensstandaard der werklieden en de productiekosten in Engeland stijgen. Toch gaven wij het buitenland dat niet gebukt gaat onder dezelfde belemmeringen, en bovendien gewapend is met alle soorten van premies en andere voordeelen, gelegenheid om vrij te wedijveren met onze goederen op onze markten. Indien deze stand van zaken voortduurde, zouden de werklieden lagere loonen moeten ontvangen of werk verliezen.

Is het wonder, dat hij succes heeft.

Macedonie. — Het gelijklopende telegram door de Oostenrijk-Hongaarsche en Russische regeeringen gezonden aan hare gezanten te Constantinopel, na de besprekingen te Mürsteg gehouden tusschen de ministers Goluchowski en Lamotoff, luidt volgens „Havas“:

„Kort geleden nog is u opgedragen te verklaren, dat Oostenrijk-Hongarije en Rusland volhardden bij hun verzoeningspolitiek en dat zij hun programma handhaven, in het begin van dit jaar opgesteld, niettegenstaande de moeilijkheden, welke een doorvoering in den weg stonden. Want, terwijl toch de revolutionnaire comités aan de eene zijde onlusten hebben uitgelokt en de Christenbevolking der drie vilajets hebben verhindert mede te werken tot de invoering dezer hervormingen, hebben de ambtenaren der Porte, aan de andere zijde, belast met de invoering dezer hervormingen, niet die overtuiging, welke gewenscht was, dat zij niet doordrongen geweest van den geest, die deze maatregelen ingaf.“

Om hun vaste besluit te toonen, dat zij aandringen op een algeheele invoering dezer hervormingen, aangenomen door de Porte, en welke beoogen de algemeene veiligheid te verzekeren, zijn beide mogendheden overeengekomen een gemeenschappelijk comité te vormen, dat in het leven te roepen. „Spoedig zult gij dienaangaande nadere instructies ontvangen.“

Al erkennen beide mogendheden ten volle den plicht en het recht der Porte om de onlusten te onderdrukken, opgewekt door de handelingen der comités, toch betreuren zij het, dat deze onderdrukking gepaard gaat met verschrikkelijke wredeheden, waaronder rustige inwoners moeten lijden. Het komt haar dus wenschelijk voor, deze slachtoffers ter hulpe te komen. Instructies betrekking hebbende hierop, zullen u eveneens toegezonden worden, instructies ingegeven door het humanitaire denkbeeld, dat een bevolking, beroofd van alle bestaansmiddelen, geholpen moet worden, dat hun het terugkeeren naar de haardsteden dient vergemakkelijkt te worden, dat verbrande dorpen, scholen en kerken opgebouwd moeten worden.

„De beide regeeringen koesteren de geïntereerde hoop, dat haar rusteloze pogingen naar doel zullen bereiken, een algemeen vreedzaam toestand van vrede te brengen in de geïntereerde provincies. Zij zijn er van overtuigd, dat haar wenschen, onpartijdig als zij zijn, verhoord zullen worden door alle partijen, die er belang bij hebben.“

Ik verzoek u dit onverwijld ter kennis te brengen van de Turkische regeering.

De Ottomanische ambassade te Parijs deed van haar kant aan Havas mededeeling van den tekst van een nota, gezonden aan de mogendheden, waarin punt voor punt de Bulgaarsche eischen worden weerlegd. Deze nota noemt als voorbeeld het bericht, dat melding maakte van het vermoorden van 10.000 Bulgaren te Odrissa, een stad, welke slechts 500 bewoners telt, van welke een deel slechts Bulgaren zijn, terwijl den mogendheden gewezen wordt op de overdrijving, waaraan de dynamitards, die zich buiten de wet gesteld hebben, schuldig maken.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

FRANCIA Y VENEZUELA. — En ambas naciones obtuvo el Dr. P. A. Noblat, residente en Puerto Cabello, su honorífico título. He aquí un certificado procedente de tan respetable autoridad:

„Doctor P. A. Noblat, médico cirujano de la Universidad de Paris y de la ilustre Universidad Central de Venezuela, certifico que:

„He usado con mucha frecuencia la Emulsión de aceite de hígado de bacalao con hiposfitos de cal y sosa preparada por los señores Scott y Bowne, entre las personas débiles que sufren afecciones de las vías respiratorias, ó que padecen de escrófula, raquitismo, etc., obteniendo siempre los resultados más satisfactorios con la aplicación de tan excelente reconstituyente.“

Me es grato, por tanto, dar la presente declaración.

Advertentien.

„HET HERT.“

Drinkt steeds het heerlijke Lans' export Bier „Het Hert“; het heeft een zuiveren en aangename smaak en is het meest geschikt Bier voor ons warm klimaat, dewijl het zeer weinig alcohol bevat.

Agenten voor Curaçao,
DE LANNOY & Co.

Arbeiders voor Suriname.

Ingevolge daartoe ontvangen op financiën ter algemeene kennis, dat zij, die een verbintenis willen aangaan om bij den spoorwegaanleg in Suriname werkzaam te zijn, zich daartoe vóór den 10^{den} November a. s. bij den Gazaghebbber van Aruba of Bonaire, of bij hem, Administrateur voornemens, kunnen aanmelden. De voorwaarden, waaronder de verbintenis wordt aangegaan, zijn in hoofdzaak de volgende:

Aard en duur van het werk.

Werkzaamheden bij den aanleg van den spoorweg, als: grondwerken, bosch vellen, spoor leggen, schepen lossen en verders in verband met het werk staande werkzaamheden gedurende negen maanden na aankomst te Paramaribo, welke termijn hoogstens tot tien maanden kan worden verlengd.

Loon, f1. — per werkdag van 10 uur, met ten minste één uur rusttijd daartusschen.

Vrije overtocht naar Suriname en terug; het laatste ook ingeval van ongeschiktheid door ziekte.

Vrij logies en vrije voeding; kosteloze geneeskundige behandeling en verpleging; ingeval van op en door het werk verkregen verwondingen, die ongeschikt maken om voldoende in het levensonderhoud te voorzien, zal een jaarlijksche toelage, of eene vergoeding, in eene uit te betalen, worden toegekend.

Voorloof van f25. — na ondertekening van het contract;

Gelegenheid om een deel van het loon aan familiebetrekkingen in deze kolonie uit te keeren.

Geneeskundig onderzoek vóór het aangaan van de verbintenis en de inscheping naar Suriname.

Curaçao, den 23^{en} October 1903.

De Administrateur van Financiën,
C. MULLER.

M. PACH & Co.

DEVENTER. (Hoofdkantoor.)

AMSTERDAM, Vijzelstr. 61

HAMBURG.

GOUD- en POLITOERLIJSTENFABRIEK.

SPIEGELFABRIEK.

Kunsthandel: EISEN, GRA-
VURES.

Album met teekeningen en modellen gratis en franco.

Levering franco
boord Amsterdam
of Rotterdam.

Fotografia Soubllette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:

De 8 A. M. — 4 P. M.

Bekendmaking.

„Gouden en Zilveren VOORWERPEN, beleend ter Spaar- en Beleenbank van den 3^{den} Januari 1902 t/m den 30^{den} Juni 1902, onder N°. 7362 M t/m N°. 3218 O zal plaats hebben op DONDERDAG den 12^{den} November a. s. en volgende Donderdagen.“

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde intresten.

Curaçao, den 5^{den} November 1903.

De Voorzitter,

A. JESURUN.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line“ tusschen

NEW-YORK
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	March.	Caracas	Zulia	Philad.	March.	Caracas
Vertrekt van New-York.....	Oct. 10	Oct. 17	Oct. 24	Oct. 31	Nov. 7	Nov. 14
Komt aan te SAN JUAN.....		22		Nov. 5		19
Vertrekt van „.....		23		6		20
Doet CURAÇAO aan.....		25		8		22
Komt aan te LA GUAYRA.....	17	26	31	9	14	23
Vertrekt van „.....	18	28	Nov. 1	11	16	25
Komt aan te PRO. CABELLO.....	20	29	3	13	18	26
Vertrekt van „.....	21	30	4	14	19	27
Komt aan te CURAÇAO.....	19	81	2	14	16	28
Vertrekt van „.....	25	Nov. 2	8	16	22	30
Doet LA GUAYRA aan.....	26		9		23	
Doet POME „.....	28		11			
SAN JUAN „.....		4	</			